

**RADNA GRUPA ZA VOĐENJE PREGOVORA O
PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI
ZA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 20 –
PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA**

Br: 01 – 004 – 905/21 - 2718

ZAPISNIK sa konstitutivne sjednice

*Radna grupa, održala je konstitutivnu sjednicu 15. X 2021, s početkom u 12 časova u sali stare zgrade Vlade kojom je predsjedavala šefica Radne grupe za pregovaračko poglavlje 20 – Preduzetništvo i industrijska politika **Maja Jokanović**.*

Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;*
- 2. Informacija o formiranju nove Radne grupe za poglavlje 20 – Preduzetništvo i industrijska politika;*
- 3. Poslovnik o radu Radne grupe za poglavlje 20;*
- 4. Potpisivanje Izjave o tajnosti;*
- 5. Nacrt Mape puta ispunjenja završnog mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 20 – Preduzetništvo i industrijska politika;*
- 6. Informacija sa Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze, održanog 5. oktobra 2021;*
- 7. Razno.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA;

Konstitutivnom sjednicom je predsjedavala šefica Radne grupe (RG), **Maja Jokanović**. U skladu sa protokolom sazivanja konstitutivne sjednice, upoznala je prisutne članove sa novom Odlukom o obrazovanju Radne grupe i istakla da ista predstavlja dobar osnov za intenziviranje aktivnosti u cilju ispunjavanja obaveza iz pregovaračkog poglavlja 20. Prisutni članovi RG nijesu imali sugestija na predloženi Dnevni red, te je konstatovano da je usvojen na način kako je i predložen.

Zaključak: *Konstatovano je usvajanje Dnevnog reda.*

II INFORMACIJA O FORMIRANJU NOVE RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 20 – PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA

U okviru druge tačke članovi su upoznati da je sastav RG prilagođen novim organizacionim i kadrovskim promjenama koje su nastupile u okviru Vlade i državne administracije, te da su zadaci i obaveze članova RG definisani u skladu sa utvrđenim obavezama i

dinamikom procesa pristupanja Crne Gore EU. S tim u vezi, pojasnila je da obaveze podrazumijevaju aktivno učešće članova u aktivnostima koje obuhvata ovo poglavlje, kako bi se sve obaveze realizovale u skladu sa predviđenim rokovima i u praksi pokazalo da ovo poglavlje zaista ima dobar nivo spremnosti koji ga preporučuje za privremeno zatvaranje. Posebno je podsjetila na nedavno održan Pododbor za trgovinu, industriju, carine i poreze (5. oktobar 2021), te istakla da će operativni zaključci sa tog sastanka pružiti i dodatne smjernice na planu aktivnosti koje nas očekuju u narednom periodu.

U okviru ove tačke, učesnici su upoznati sa članom 6 Poslovnika o radu, u kojem se navodi da stručne i administrativne poslove za potrebe RG obavlja sekretar po pravilu predstavnik/ca Kancelarije za evropske integracije, koji je zadužen za oblast pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 20. Na toj liniji, uz saglasnost svih prisutnih, za sekretarku RG je imenovana **Andrijana Čanović** iz Kancelarije za evropske integracije, koja je i u prethodnom periodu bila sekretarka RG za poglavlje 20.

Zaključak: *Uz saglasnost svih prisutnih, za sekretarku RG je imenovana **Andrijana Čanović** iz Kancelarije za evropske integracije.*

III POSLOVNIK O RADU RADNE GRUPE ZA POGLAVLJE 20

Način funkcionisanja Radne grupe kao i sve obaveze i procedure predviđa Predlog poslovnika o radu, koji je dostavljen svim članovima na upoznavanje. Šefica RG je ukazala da se određene odredbe tiču formiranja radnih timova za pojedine oblasti iz djelokruga RG, kao i odabir koordinatora iz nadležnog resora, pa je dogovoreno da će formiranje timova i imenovanje koordinatora biti razmotreno i dogovoreno na narednoj sjednici RG. Šefica RG je takođe informisala prisutne da je član RG iz Zanatske komore CG Boris Marđonović putem maila dostavio sugestiju koja se tiče dopune člana 9, odnosno da se u stavu 4 doda na kraju rečenice zarez i dopišu riječi: "a odluke će biti punovažne ako se naknadno sa njima složila najmanje 1/2 članova". Prisutni članovi nijesu imali primjedbi na ovu sugestiju, te je konstatovano da će Poslovnik biti dopunjen kako je predloženo. Osim toga, članovima RG je ostavljeno na raspolaganje da dostave eventualne komentare na Predlog poslovnika do 22. oktobra 2021, te da u slučaju izostanka istih Predlog poslovnika može smatrati konačnim.

Zaključak: *Sekretarka RG da još jednom dostavi Predlog poslovnika o radu RG na razmatranje, a članovi RG da dostave eventualne sugestije do 22. oktobra 2021. Dogovoreno da se Predlog poslovnika nakon isteka roka može smatrati konačnim.*

IV POTPISIVANJE IZJAVE O TAJNOSTI

Prisutnim članovima su predate Izjave o tajnosti na potpis. ŠRG Jokanović je ukazala da kroz Predlog poslovnika nije predviđen institut zamjene članova u slučaju spriječenosti da prisustvuju sjednicama, te je konstatovano da ovakva mogućnost nije otvorena, kako bi se obezbijedio kontinuitet rada RG.

Zaključak: *Prisutni članovi su poptisali Izjavu o tajnosti podataka, koja će biti zavedena u Kancelariji za evropske integracije i jedan primjerak dostavljen članovima RG na sljedećoj sjednici.*

V NACRT MAPE PUTA ISPUNJENJA ZAVRŠNOG MJERILA ZA POGLAVLJE 20

U okviru pete tačke, prisutni su upoznati da Mapa puta predstavlja jednu od važnih obaveza na planu realizacije utvrđenih aktivnosti i na toj liniji istakla da je osnovni cilj predmetnog dokumenta da Vladi i donosiocima odluka pruži jasan prikaz postignutih rezultata s jedne, i izazova u pregovaračkom poglavlju s druge strane s fokusom na završno mjerilo zadato u poglavlju 20. Ukazala je da će ovaj dokument biti pripremljen na nivou svih pregovaračkih poglavlja jer je intencija da se pripremi okvir za ispunjenje obaveza do 2023. godine, ali i da se ubrza dinamika samog procesa u mjeri mogućeg. Podsjetila je da poglavlje 20 ima jedno završno mjerilo koje se odnosi na donošenje sveobuhvatne strategije industrijske politike i njeno sprovođenje. Ukazano je i da je sekretarka RG dokument dostavila svim članovima na uvid i komentare, te da u dijelu završnog mjerila dat prikaz realizovanih, ali i planiranih aktivnosti koje vode ispunjenju mjerila. S tim u vezi, istakla je da dokument Industrijska politika Crne Gore 2019-2023 donijet u skladu sa obavezom koja proističe iz mjerila, ali da je sprovođenje ono na čemu resor aktivno radi od perioda njegovog donošenja. Informisala je da je Vlada nedavno usvojila Akcioni plan za implementaciju Industrijske politike za period 2021-2022, te da na taj način ispunjavamo dio mjerila koji se odnosi upravo na implementaciju. Posebno je istakla da se Evropska komisija preko Kancelarije za evropske integracije redovno informiše o aktivnostima u ovom dijelu, kako bi se blagovremeno upoznali sa realizovanim i planiranim obavezama koje utiču na ispunjenje završnog mjerila. Nadalje, naglasila je da je u okviru Mape puta prikazan i okvirni plan koji se odnosi na dalji period implementacije, a koji proizilazi iz samog dokumenta Industrijske politike.

Osvrnula se i na preostale ključne korake do kraja 2023, sa akcentom na oblasti koje je EK prepoznala kao značajne kako bi poglavlje zadržalo ocjenu koju je imalo i do sada kroz Izveštaje EK, a to je umjereni dobar napredak i istu poboljšalo u što skorijem periodu. Na toj liniji je posebno ukazala na značaj usklađivanja zakonodavstva s pravnom tekovinom EU u dijelu borbe protiv zakašnjelih plaćanja (Direktiva 2011/7/EU Evropskog parlamenta i Savjeta), te istakla da je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nosilac ove obaveze. Pojasnila je da se od strane EK periodično ponavljaju preporuke koje se tiču ovog zakona, te da je utvrđivanje zakona na Vladi prema Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021-2023 (PPCG) planirano za IV kvartal 2021. Kao još jednu važnu oblast koja je prepoznata ovim dokumentom istakla je i dio koji se odnosi na pametnu specijalizaciju, a posebno kada je u pitanju koordinirano djelovanje resora u cilju postizanja većeg stepena povezanosti i potrebne sinergije Strategije pametne specijalizacije i Industrijske politike.

Što se tiče tabelarnog pregleda u odnosu na obaveze utvrđene PPCG do 2023, informisala je da su u tom dijelu prikazane sve aktivnosti koje su planirane za realizaciju u

predmetnom periodu. U ovom dijelu je predstavnik Generalnog sekretarijata Vlade **Ranko Andrijašević** sugerisao da potrebno izvršiti određene modifikacije tabelarnog pregleda, odnosno da fokus ne bude samo na rezultatima (donošenje zakona/strategije), već da sadrži ključne – „milestones“ za svaku pojedinačnu aktivnost koja onda zaključno rezultira donošenjem nekog dokumenta ili propisa. Ujedno, kako je već slične sugestije imao na nivou radnih grupa čiji je član, iste će dostaviti u cilju preciznijeg prikaza aktivnosti koje prethode krajnjem donošenju dokumenta.

Kada je u pitanju pozicioniranje poglavlja u okviru klastera shodno Novoj metodologiji, upoznala je prisutne članove sa ključnim elementima Nove metodologije, koja između ostalog podrazumijeva i klasterizaciju poglavlja. S tim u vezi, ukazala je da se poglavlje 20 nalazi u klasteru **Konkurentnost i inkluzivni rast**, sa još sedam pregovaračkih poglavlja, te da je u okviru dokumenta prepoznata i međuzavisnost sa poglavljima iz ovog klastera. Takođe, upoznala je RG sa potencijalnim mjerama rane integracije, odnosno dostupnim programima i inicijativama EU u kojima Crna Gora može da učestvuje kako bi se što bolje pripremila za integraciju u tržište EU. U tom dijelu je istakla da su obrađeni programi poput Programa jedinstvenog tržišta (SMP), kao nastavak prethodnog sprovođenja COSME programa, u kontekstu nove finansijske perspektive, a pomenula je i program EDIF koji može doprinijeti boljim rezultatima u oblastima koje targetiraju programi. Nadalje, sekretarka RG **Andrijana Čanović** je prisutnim članovima pojasnila da se shodno Novoj metodologiji proširenja i grupisanju pregovaračkih poglavlja u klastere očekuje snažnija dinamika i intenzitet rada resora na svim oblastima koje obuhvata poglavlje, a posebno onim koje proističu iz PPCG-a i da je u tom dijelu važno uključiti akademsku zajednicu, kao i lokalnu samoupravu, kako bi sve strane dale adekvatan doprinos napretku u poglavlju.

Članica RG iz Ministarstva ekonomskog razvoja **Ljiljana Belada** je detaljnije predstavila novi Program jedinstvenog tržišta za period 2021-2027 koji je prvenstveno usmjeren na mala i srednja preduzeća, te istakla da ovaj program predstavlja nastavak programa COSME koji je završen krajem 2020. godine. Ukazala je da je Crna Gora uputila pismo namjere za učešće u ovom programu, ali da se od Evropske komisije još uvijek čeka predlog Sporazuma koji Crna Gora treba da prihvati i ratifikuje, kako bi se stvorile formalne mogućnosti za odobrenje i finansiranje projekata. U tom dijelu je iskazala zabrinutost imajući u vidu da je Crna Gora uputila pismo namjere u aprilu o.g, te istakla da je važno prepoznati značaj ovog programa i uključiti više aktera u proces kako bi se u što skorijem periodu finalizovao ovaj Sporazum i kako bi CG mogla da iskoristi benefite programa za koje bude procijenjeno da mogu doprinijeti jačanju malih i srednjih preduzeća. Pojasnila je da su svi programi na nivou Unije izmijenjeni, te da se mehanizmi finansijske podrške neće biti obuhvaćeni ovim programom, već će ići kroz program Invest EU. U tom dijelu se uključila i predstavnica IRFCG **Ana Cmiljanić**, te istakla da će sa aspekta učešća IRFCG dostaviti relevantne informacije.

Zaključak: Prisutni članovi su se upoznali sa sadržajem Mape puta, a dogovoreno je da se eventualne sugestije dostave sekretarki RG do 22. oktobra 2021.

VI INFORMACIJA SA PODODBORA ZA TRGOVINU, INDUSTRIJU, CARINE I POREZE, ODRŽANOG 5. OKTOBRA 2021.

ŠRG je informisala prisutne članove da je Pododbor za trgovinu, industriju, carine i poreze održan 5. oktobra 2021, te da to predstavlja već ustaljeni mehanizam razmjene informacija i komunikacije sa EK putem Pododbora koji se održavaju jednom godišnje. Na tom planu je istakla da je EK konstatovala da je Crna Gora dostavila veoma sadržajan pisani prilog za poglavlje 20, te da smo takođe odgovorili na dodatna pitanja EK koja su se ticala Industrijske politike i Direktive 2011/7. Imajući u vidu dosta intenzivnu pisanu komunikaciju oko predmetnih pitanja, tačka koja se odnosila na preduzetništvo i industrijsku politiku, na predlog EK je bila skraćena, sa fokusom na operativne zaključke koji u suštini predstavljaju najznačajnije smjernice za dalji rad. Posebno je istakla da je crnogorska strana zadovoljna ocjenama EK za pripremljeni materijal i konstatovala da su pohvaljeni napori CG za implementaciju IP i u dijelu sprovođenja mjera podrške preduzećima za ublažavanje posljedica pandemije Covid19, kao dodatni doprinos očuvanju privrednih aktivnosti. Dodatno je ukazala da se jedna od preporuka EK odnosi na bolju koordinaciju u dijelu međuresorne saradnje, posebno kada je u pitanju sinergija ključnih politika poput Industrijske politike, Strategije pametne specijalizacije i Programa ekonomskih reformi, te istakla da je na tom planu i kroz Savjet za konkurentnost već pokrenut konsultativni mehanizam, gdje sa više različitih nivoa teče intenzivna komunikacija kako bi se uvezale ove ključne politike i njima utvrđene aktivnosti.

VII RAZNO

U okviru ove tačke, izvršna direktorica Instituta za ekonomski razvoj i preduzetništvo **Dragana Radević** je pozdravila prisutne i istakla da je u dijelu novog okvira djelovanja potrebno još više raditi na proaktivnom pristupu cijelom procesu, te istakla da iako ne možemo uticati na ocjene EK i na to kada Crna Gora zaista može postati članica Unije, ali da na ovom putu postoje razni instrumenti koji CG treba da iskoristi kako bi postavila evropske standarde. Takođe, istakla je da na svim nivoima treba pokrenuti inicijative da se učine dostupnim instrumenti koji su već na raspolaganju, koji bi načelno doprinijeli ubrzanju samog procesa evropske integracije. Takođe, ukazala je da Institut svakako na raspolaganju za svaku vrstu podrške, te da akteri poput biznis zajednice, akademske zajednice i raznih udruženja mogu dati valjan doprinos kako bi proces dobio novi zamah.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Radne grupe:

Maja Jokanović, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Ranko Andrijašević, načelnik u Generalnom sekretarijatu Vlade

Nataša Batrićević, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Ljiljana Belada, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Svetlana Vuksanović, rukovoditeljka direkcije u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Veselin Dragičević, sekretar Odbora u Privrednoj komori Crne Gore

Ivana Zečević, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Prof. dr Milorad Jovović, predstavnik Ekonomskog fakulteta UCG

Ranko Kankaraš, načelnik u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Maja Kovačević, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Saša Pavićević, načelnik u Ministarstvu odbrane

Dragana Radević, izvršna direktorica Instituta za preduzeništvo i ekonomski razvoj

Mašan Raičević, samostalni savjetnik u Upravi za statistiku

Bojan Rovčanin, šef Odjeljenja u Centralnoj banci Crne Gore

Tanja Spičanović, predstavnica Zajednice opština Crne Gore

Ana Cmiljanić, rukovoditeljka Službe u Investiciono-razvojnom fondu Crne Gore

Andrijana Čanović, samostalna savjetnica u Kancelariji za evropske integracije

Sjednici nijesu prisustvovali:

Marijeta Barjaktarović-Lanzardi, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Slavica Drašković, unutrašnji revizor u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta

Demir Đešević, samostalni savjetnik u Ministarstvu kapitalnih investicija

Bojana Kalezić, predstavnica Montenegro Biznis Alijanse

Anita Kurgaš, savjetnica u Kancelariji za evropske integracije

Lidija Lakić, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Boris Marđonović, izvršni direktor JU Zanatska komora Crne Gore

Ranka Pavićević, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja

Zarija Pejović, predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore

Tamara Popović, samostalna savjetnica u Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija

Ivana Radojičić, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja

Miloš Radulović, samostalni savjetnik u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja

Sjednici u svojstvu gosta prisustvali:

Majda Mulić, predstavnica Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta

ZAPISNIK SAČINILA

Andrijana Čanović

ZAPISNIK ODOBRILO

Maja Jokanović

